

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

15 ta' Diċembru 2009*

Fil-Kawża C-284/05,

li għandha bħala suġġett rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taht l-Artikolu 226 KE, imressaq fil-15 ta' Lulju 2005,

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn G. Wilms u P. Aalto, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

vs

Ir-Repubblika tal-Finlandja, irrappreżentata minn T. Pynnä u E. Bygglin kif ukoll minn J. Heliskoski u A. Guimaraes-Purokoski, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

konvenuta,

* Lingwa tal-kawża: il-Finlandiż.

sostnuta minn:

Ir-Renju tad-Danimarka, irrappreżentat minn J. Molde, bħala aġent,

Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, irrappreżentata minn M. Lumma u U. Forsthoff, bħala aġenti,

Ir-Repubblika Ellenika, irrappreżentata minn E.-M. Mamouna u K. Boskovits, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

Ir-Repubblika Taljana, irrappreżentata minn I. M. Braguglia, bħala aġent, assistit minn G. De Bellis, avvocato dello Stato, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

Ir-Repubblika Portugiża, irrappreżentata minn L. Inez Fernandes, bħala aġent,

Ir-Renju tal-Isvezja, irrappreżentat minn A. Falk, bħala aġent,

intervenjenti,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits u C. Toader, Presidenti ta' Awla, C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (Relatur), M. Ilešič, J. Malenovský u U. Löhmus, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
Reġistratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-25 ta' Novembru 2008,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tal-10 ta' Frar 2009,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- ¹ Permezz tar-rikors tagħha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li r-Repubblika tal-Finlandja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 26 KE, l-Artikolu 20 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92, tat-12 ta' Ottubru 1992, li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 4, p. 307, iktar 'il quddiem il-“Kodiċi Doganali tal-Komunità”) u, konsegwentement, it-tariffa doganali komuni billi eżentat mill-1998 sal-2002 l-importazzjoni ta' apparat militari mid-dazji doganali u naqset ukoll milli twettaq

l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 2 u l-Artikolu 9 sa 11 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom) Nru 1552/1989, tad-29 ta' Mejju 1989, li jimplementa d-Deciżjoni (Euratom) 88/376/KEE, dwar is-sistema ta' riżorsi tal-Komunitajiet innifishom (ĠU L 155, p. 1), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 1355/96, tat-8 ta' Lulju 1996 (ĠU L 175, p. 3, iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1552/89”), kif ukoll taħt l-istess artikoli tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1150/2000, tat-22 ta' Mejju 2000, li jimplementa d-Deciżjoni 94/728/KE, Euratom dwar is-sistema tar-riżorsi tagħhom tal-Komunitajiet (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 3, p. 169) billi rrifjutat li tikkalkola, tiddikjara u tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni r-riżorsi proprji relatati magħhom kif ukoll billi rrifjutat li thallas l-interessi moratorji dovuti minhabba n-nuqqas ta' tqiegħid għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni tal-imsemmija riżorsi proprji.

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġiżlazzjoni Komunitarja

- ² L-Artikolu 2(1) tad-Deciżjoni tal-Kunsill 88/376/KEE, Euratom, tal-24 ta' Ġunju 1988, dwar is-sistema ta' riżorsi tal-Komunitajiet innifishom (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 1, p. 176), u tad-Deciżjoni tal-Kunsill 94/728/KE, Euratom, tal-31 ta' Ottubru 1994, dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet Ewropej (ĠU L 293, p. 9), jipprovdi:

“Dħul minn dawn li ġejjin għandhom jikkonstitwixxu riżorsi tagħhom [proprji] imdaħhla fil-bilanċ tal-Komunitajiet:

[...]

- b) It-tariffa doganali komuni u dazzi oħrajn mwaqqfa jew li għandhom jiġu mwaqqfa mill-istituzzjonijiet tal-Komunitajiet rigward il-kummerċ ma' pajjiżi li mhumiex membri u dazji fuq prodotti li jaqgħu taħt it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Faħam u l-Azzar;

[...]"

- 3 L-Artikolu 20 tal-Kodiċi Doganali tal-Komunità jipprovdi:

"1. Dazji legalment dovuti meta jiġi inkors dejn doganali għandhom ikunu bbażati fuq it-Tariffa Doganali tal-Komunitajiet Ewropej.

[...]

3. It-Tariffa Doganali tal-Komunitajiet Ewropej għandha tikkompreni:

(a) in-nomenklatura magħquda tal-merkanzija;

[...]

(ċ) ir-rati u kapi ta' spejjeż oħra normalment applikabbli għal merkanzija koperta min-nomenklatura magħquda fir-rigward:

— dazji doganali

[...]

(d) il-miżuri dwar tariffa preferenzjali li jinsabu f'patti ta' ftehim li l-Komunità kkonkludiet ma' ċerti pajjiżi jew gruppi ta' pajjiżi u li jipprovdu għall-ghoti ta' trattament preferenzjali dwar it-tariffa;

(e) miżuri preferenzjali dwar it-tariffa adottati unilateralment mill-Komunità fir-rigward ta' ċerti pajjiżi, gruppi ta' pajjiżi jew territorji;

(f) miżuri awtonomi sospensivi li jipprovdu għal tnaqqis fi jew eżenzjoni mid-dazji fuq l-importazzjoni imponibbli fuq ċerta merkanzija;

(g) miżuri oħra tat-tariffa li hemm provdut dwarhom f'leġislazzjoni oħra tal-Komunità.

[...]”

4 L-Artikolu 217(1) tal-Kodiċi Doganali tal-Komunità jipprovdi:

“Kull ammont ta’ dazju fuq l-importazzjoni jew dazju fuq l-esportazzjoni li jirriżulta minn dejn doganali, minn hawn ’l isfel imsejjaħ ’ammont ta’ dazju, għandu jiġi kalkolat mill-awtoritajiet doganali malli jkollhom id-dettalji neċessarji, u għandu jiddaħħal minn dawk l-awtoritajiet fil-kotba tal-kontijiet jew f’kull mezz ieħor ekwivalenti (dħul fil-kontijiet).

[...]”

5 Fil-kuntest tat-tqeghid għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta r-Regolament Nru 1552/89, applikabbli fil-perijodu inkwistjoni fil-kawża preżenti sat-30 ta’ Mejju 2000. Dan ir-regolament ġie sostitwit sa mill-31 ta’ Mejju 2000 bir-Regolament Nru 1150/2000 li kkodifika r-Regolament Nru 1552/89 mingħajr ma biddel il-kontenut tal-imsemmi regolament.

6 L-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 1552/89 jipprovdi:

“1. Għall-iskop li jkun applikat dan ir-Regolament, l-intitolament tal-Komunità għar-riżorsi tagħha proprji msemmija fl-Artikolu 2(1)(a) u (b) tad-Deċiżjoni 88/376/KE, Euratom għandhom ikunu stabbiliti malli l-kondizzjonijiet li hemm dispożizzjoni dwarhom bir-regolamenti tad-dwana jkunu twettqu rigward id-dħul għall-intitolament fil-kontijiet u n-notifikazzjoni tad-debitur.

1a. Id-data li għandha titqies għall-konstatazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun id-data tad-dhul fil-kontijiet prevista mir-regolamenti doganali..

[...]"

7 L-Artikolu 9(1) ta' dan ir-regolament jipprovdi:

“Skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 10, kull Stat Membru għandu jikkredita r-rizorsi tiegħu proprji fil-kont miftuħ f’isem il-Kummissjoni mat-Teżor tiegħu jew mal-korp li jkun ħatar.

Dan il-kont għandu jinżamm mingħajr hlasijiet.”

8 Skont l-Artikolu 10(1) ta' dan ir-regolament:

“Wara tnaqqis ta’ 10 % bħala spejjeż tal ġbir bi qbil ma’ l-Artikolu 2(3) tad-Deċiżjoni 88/376/KE, Euratom, id-dhul tar-rizorsi tagħha proprji msemmija fl-Artikolu 2(1)(a) u (b) ta’ dik id-Deċiżjoni għandu jseħh mhux aktar tard mill-ewwel jum tax-xogħol wara d-19-il jum tat-tieni xahar ta’ wara x-xahar li fi[h] l-intitolament kien ġie stabbilit bi qbil ma’ l-Artikolu 2 ta’ dan ir-Regolament..

[...]"

9 L-Artikolu 11 tar-Regolament Nru 1552/89 jipprovdi:

“Kull dewmien biex isir id-dhul fil-kont msemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jagħti bidu għal pagament ta’ imghax mill-Istat Membru kkoncernat bir-rati ta’ l-imghax applikabbli fis-suq monetarju ta’ dak l-Istat, fid-data li suppost ikun seħħ, għal operazzjonijiet ta’ żmien qasir ta’ finanzjament pub[b]liku, miżjud b’żewġ punti perċentwali. Din ir-rata għandha tkun miżjuda bi 0,25 ta’ punt perċentwali għall kull xahar ta’ dewmien. Ir-rata miżjuda għandha tkun applikata għal perjodu kollu tad-dewmien.”

10 Skont l-Artikolu 22 tar-Regolament Nru 1150/2000:

“Regolament (KEE [Euratom]) Nru 1552/89 għandu jkun imħassar.

Referenzi għall-imsemmi Regolament għandhom ikunu meqjusa bhala referenzi għal dan ir-Regolament u għandhom jinqraw bi qbil mat-tabella ta’ korrelazzjoni esigita f’Parti A ta’ dan l-Anness.”

11 Għaldaqstant, apparti l-fatt li r-Regolamenti Nri 1552/89 u 1150/2000 jirreferu, b’mod partikolari, wieħed għad-Deciżjoni 88/376 u, l-ieħor għad-Deciżjoni 94/728, l-Artikolu 2 u l-Artikoli 9 sa 11 ta’ dawn iż-żewġ regolamenti huma, essenzjalment, identiċi.

12 Ir-rata ta’ 10 % msemmija fl-Artikolu 10(1) tar-Regolament Nru 1150/2000 għet miżjuda għal 25 % permezz tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2000/597/KE, Euratom, tad-29 ta’ Settembru 2000, dwar is-sistema tar-riżorsi tagħhom tal-Komunitajiet Ewropej (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 3. p. 200).

13 Il-punt 1 tal-motivi tal-imsemmija deċiżjoni jipprovdi:

“Il-Kunsill Ewropew li ltaqa’ f’Berlin fl-24 u l-25 ta’ Marzu 1999 ikkonkluda, fost oħrajn, li s-sistema tar-rizorsi tagħhom tal-Komunità għandh[a] [t]kun ekw[a], trasparenti, effettiv[a] skond l-ispiza, sempliċi u bbażat[a] fuq kriterji li jesprimu l-aħjar abbiltà ta’ kull Stat Membru biex jikkontribwixxi.”

14 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 150/2003, tal-21 ta’ Jannar 2003, li jissospendi d-dazji fuq l-importazzjoni fuq ċerti armamenti u apparat militari (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 13, p. 15), adottat fuq il-bażi tal-Artikolu 26 KE, jipprovdi fil-premessa 5 tiegħu:

“Sabiex tiġi protetta l-kunfidenzalità [militari] ta’ l-Istati Membri huwa neċessarju li jiġu stabbiliti proċeduri amministrattivi speċifiċi għall-għoti tal-benefiċċju tas-sospensjoni tad-dazji. Dikjarazzjoni mill-awtorità kompetenti ta’ l-Istat Membru li [l-forzi armati tiegħu huma d-destinatariji ta] għalih huma ddestinati l-armamenti u l-apparat militari, li tista’ wkoll tintuża bħala dikjarazzjoni tad-dwana kif mitlub mill-Kodiċi Doganali, tikkonstitwixxi garanzija xierqa li dawn il-kondizzjonijiet jiġu mharsa. Id-dikjarazzjoni għandha tingħata f’forma ta’ ċertifikat. Huwa xieraq li tiġi speċifikata l-forma, li biha ser isiru dawn iċ-ċertifikati u li jkun permess l-użu ta’ mezzi u metodi ta’ data processing għad-dikjarazzjoni.”

15 L-Artikolu 1 ta’ dan ir-regolament jipprovdi:

“Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-kondizzjonijiet għas-sospensjoni awtonoma tad-dazji ta’ l-importazzjoni fuq ċerti armamenti u apparat militari importat minn jew f’isem l-awtoritajiet inkarigati mid-difiza militari ta’ l-Istati Membri minn pajjiżi terzi.”

16 L-Artikolu 3(2) ta' dan ir-regolament jipprovdi:

“Minkejja l-paragrafu 1, minhabba raġunijiet ta' kunfidenzja]zalità militari, iċ-ċertifikat u l-merkanzija impurtata jistgħu jinghataw lil awtoritajiet oħra nominati mill-Istat Membru għal dan il-għan. F'każijiet bhal dawn l-awtorità kompetenti lokali li toħrog iċ-ċertifikat għandha tibgħat rapport qasir fuq dawn l-importazzjonijiet lill-awtoritajiet tad-dwana ta' l-Istat Membru qabel il-31 ta' Jannar u l-31 ta' Lulju ta' kull sena. Ir-rapprt għandu jkopri perjodu ta' 6 xhur li jippreċedu dak ix-xahar li fih ir-rapport irid jiġi sottomess. Għandu jkun fih in-numru u d-data tal-ħrug taċ-ċertifikati, id-data ta' l-importazzjoni u l-valur totali u l-piż gross tal-prodotti mpurtati maċ-ċertifikati.”

17 Skont l-Artikolu 8 tiegħu, ir-Regolament Nru 150/2003 japplika mill-1 ta' Jannar 2003.

Il-proċedura prekontenzjuża

18 Il-Kummissjoni kienet bdiet l-ewwel proċeduri kontra r-Repubblika tal-Finlandja, fis-sena 2001, li l-ewwel proċedura kienet tirrigwardaw l-importazzjoni ta' materjal intiż għal użu militari eżenti mid-dazji doganali. Gie stabbilit terminu għal din il-proċedura fl-2003, sena li fiha nbdiet il-proċedura li wasslet għall-kawża preżenti kontra l-imsemmi Stat Membru.

19 Permezz ta' ittra tal-15 ta' Ottubru 2003, il-Kummissjoni baġtet ittra ta' intimazzjoni lir-Repubblika tal-Finlandja sabiex tagħmel il-kalkoli neċessarji sabiex tikkalkola l-ammont tar-riżorsi proprji li ma thallsux lill-Komunità minhabba l-importazzjoni ta' apparat militari eżenti mid-dazji doganali għas-snin finanzjarji mill-1998 sal-2002,

sabiex tqiegħed dawn ir-riżorsi għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni u sabiex thallas l-interessi moratorji dovuti skont l-Artikolu 11 tar-Regolament Nru 1150/2000.

- 20 Fir-risposta tagħha tal-11 ta' Diċembru 2003, ir-Repubblika tal-Finlandja kkunsidrat li minhabba s-sitwazzjoni partikolari tagħha, hija kienet iġġustifikata li tidderoga mit-tariffa doganali komuni skont l-Artikolu 296(1)(b) KE meta l-importazzjoni tirrigwarda apparat intiż esklużivament għal użu militari, u dan sabiex jiġu protetti l-interessi vitali tas-sigurtà tagħha.
- 21 Wara li saret taf bir-risposta tar-Repubblika tal-Finlandja, il-Kummissjoni harġet opinjoni motivata, fis-7 ta' Lulju 2004, fejn stiednet lil dan l-Istat Membru sabiex jieħu l-miżuri neċessarji sabiex jikkonforma ruħu f'terminu ta' xahrejn minn meta rċieva l-ittra. L-imsemmi Stat Membru rrisponda għal din l-opinjoni motivata fit-2 ta' Settembru 2004 fejn irrepeta u ppreċiża l-kunsiderazzjonijiet ipprezentati preċedement.
- 22 Fid-dawl tal-elementi hekk ipprovduti mir-Repubblika tal-Finlandja, il-Kummissjoni waqt li kkunsidrat li dan l-Istat Membru ma kkonformax ruħu mal-opinjoni motivata, ipprezentat dan ir-rikors.
- 23 Permezz ta' digriet tat-13 ta' Settembru 2007, il-President tal-Qorti tal-Ġustizzja laqa' l-intervent tar-Renju tad-Danimarka, tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja, tar-Repubblika Ellenika, tar-Repubblika Taljana, tar-Repubblika Portugiża u tar-Renju tal-Isvezja in sostenn tat-talbiet tar-Repubblika tal-Finlandja.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

- 24 Il-Kummissjoni ssostni li r-Repubblika tal-Finlandja żbaljat meta bbażat ruħha fuq l-Artikolu 296 KE sabiex tirrifjuta l-hlas tad-dazji doganali għall-importazzjonijiet ikkonċernati, peress li l-gbir tagħhom ma jippreġudikax l-interessi vitali tas-sigurtà ta' dan l-Istat Membru.
- 25 Il-Kummissjoni tikkunsidra żbaljat ir-raġunament tar-Repubblika tal-Finlandja li jikkonsisti f'li jiġi sostnut li l-informazzjoni dwar importazzjonijiet ta' apparat militari, u b'hekk li tirrigwarda s-sigurtà ta' dan l-Istat Membru, ma tistax tintbagħat lilha u li konsegwentement, hija ma kellhiex thallasha d-dazji doganali inkwistjoni.
- 26 Il-Kummissjoni tikkunsidra li l-mizuri li jistabbilixxu derogi jew eċċezzjonijiet, bħal b'mod partikolari l-Artikolu 296 KE, għandhom jiġu interpretati b'mod strett. B'hekk, l-Istat Membru kkonċernat, li jitlob l-applikazzjoni ta' dan l-artikolu, għandu juri li huwa jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha previsti f'dan tal-aħħar meta huwa għandu l-intenzjoni jidderoga mill-Artikolu 20 tal-Kodiċi Doganali tal-Komunità, fejn jinsab il-prinċipju ġenerali tal-gbir tad-dazji kif stabbilit fl-Artikolu 26 KE.
- 27 Il-Kummissjoni tikkunsidra wkoll li l-fatt biss li prodotti li jidhru fil-lista stabbilita bid-Deciżjoni tal-Kunsill 255/58, tal-15 ta' April 1958, lista li tiddefinixxi l-prodotti li għalihom l-Artikolu 296(1)(b) KE jista' jiġi applikat, ma huwiex fih innifsu suffiċjenti sabiex iwassal għall-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, li teħtieġ li l-kundizzjonijiet kollha li jidhru f'din id-dispożizzjoni jkunu sodisfatti.

- 28 Il-Kummissjoni ssostni li r-Repubblika tal-Finlandja hija konsegwentement, responsabbli sabiex tipproduċi prova konkreta u dettaljata li l-ġbir tad-dazji doganali għall-importazzjoni inkwistjoni fil-kawża preżenti jippreġudika l-interessi vitali tas-sigurtà ta' dan l-Istat Membru.
- 29 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tikkunsidra li ma rċevietx risposta dettaljata li turi, ibbażata sa fejn huwa possibbli fuq ċifri preċiżi, li, kieku r-Repubblika tal-Finlandja ġabret id-dazji doganali li tipprovdi għalihom il-legiżlazzjoni doganali Komunitarja fuq l-importazzjonijiet inkwistjoni, hija ma kinitx tkun f'pożizzjoni li tipproteġi b'mod sodisfaċenti l-interessi vitali tas-sigurtà tagħha. La r-riferiment għall-klawżoli ta' kunfidenzjalità kontenuti fil-Konvenzjonijiet Internazzjonali u lanqas l-argumenti ta' dan l-Istat Membru li s-sigrieti militari jostakolaw l-applikazzjoni tal-legiżlazzjoni doganali Komunitarja, ma jammontaw għal prova bħal din.
- 30 Il-Kummissjoni ssostni li, fl-ebda mument, ma eżiġit li jinkisru l-klawżoli tal-kunfidenzjalità. Hija kienet talbet biss li d-dazji doganali inkwistjoni jingabru u jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tagħha. Hija tikkunsidra li, b'mod konformi mal-legiżlazzjoni Komunitarja, il-proċedura tal-impożizzjoni tad-dazji doganali hija adattata li tiggarantixxi l-kunfidenzjalità tad-data pproċessata. Barra minn hekk, ir-Repubblika tal-Finlandja hija responsabbli li tosserva l-obbligu tal-kunfidenzjalità, peress li din ma setgħetx tinvoka t-theddida għall-interessi tas-sigurtà tagħha billi ssostni li l-awtoritajiet doganali proprji tagħha ma jirrispettawx ir-regoli tal-Kodiċi Doganali tal-Komunità f'dan il-qasam.
- 31 Il-Kummissjoni ssostni wkoll li l-ebda Stat Membru li kien konformi mal-legiżlazzjoni doganali Komunitarja ma lmentat dwar il-mod kif l-istituzzjonijiet Komunitarji kienu ttrattaw l-informazzjoni dwar il-ġbir tad-dazji doganali fuq l-importazzjoni ta' apparat militari u l-hlas tar-rizorsi korrispondenti għall-Komunità.

- 32 Il-Kummissjoni ssostni li n-nuqqas ta' ġbir tad-dazji doganali inkwistjoni mir-Repubblika tal-Finlandja jwassal għal inugwaljanza bejn l-Istati Membri fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet rispettivi tagħhom għall-baġit Komunitarju.
- 33 Ir-Repubblika tal-Finlandja tikkunsidra li, taħt l-Artikolu 296(1)(b) KE, l-Istati Membri għandhom setgħa diskrezzjonali wiesgħa dwar il-mizuri li huma jistgħu jieħdu sabiex jipproteġu l-interessi vitali tas-sigurtà tagħhom u li jikkonċernaw il-prodotti li għalihom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-imsemmi paragrafu 1(b). B'hekk, din id-dispożizzjoni tikkonferilhom il-possibbiltà li jidderogaw mill-Artikolu 26 KE u mill-Kodiċi Doganali tal-Komunità, f'każ ta' importazzjoni dwar apparat esklużivament intiż għal użu militari, bil-għan li jipproteġu l-interessi vitali tas-sigurtà tagħhom, fid-dawl tas-sitwazzjoni speċifika tal-Istat Membru kkonċernat.
- 34 Ir-Repubblika tal-Finlandja tikkunsidra li l-Artikolu 296 KE għandu kamp ta' applikazzjoni ġenerali u ma huwiex limitat għal ċerti dispożizzjonijiet tat-Trattat. Konsegwentement, dan jippermetti li ssir eċċezzjoni għall-applikazzjoni tal-Artikolu 26 KE, li hija dispożizzjoni intiża sabiex isservi ta' bażi legali għal-leġislatur Komunitarju sabiex iwaqqaf il-leġiżlazzjoni doganali.
- 35 Ir-Repubblika tal-Finlandja tikkunsidra li hija għandha tevalwa l-mizuri meħtieġa għall-ħarsien tal-interessi vitali tas-sigurtà tagħha u tikkunsidra li, sabiex il-Qorti tal-Ġustizzja tkun f'pożizzjoni li tivverifika li l-Istat Membru inkwistjoni ma jabbużax mid-drittijiet tiegħu, huwa dan l-Istat li għandu jippreċiża l-interessi vitali tas-sigurtà tiegħu li huwa jqajjem u li għandu juri li huwa ha l-mizuri inkwistjoni bil-fehma li huma neċessarji għall-finijiet li jiġu mharsa dawn l-interessi.
- 36 Ir-Repubblika tal-Finlandja ssostni li hija ma setgħetx tosserva l-proċedura doganali Komunitarja għall-importazzjoni tal-materjal ta' difiża inkwistjoni mingħajr ma jkun hemm riskju li xi informazzjoni vitali għas-sigurtà tagħha tasal għand terzi. Hija żżied ukoll li, sabiex tippoteġi s-sigurtà tal-provvista ta' materjal ta' difiża ta' teknoloġija

avvanzata, hija kellha tosserva b'mod strett il-ftehim ta' kunfidenzjalità konklużi mal-Istati bejjiegħa qabel l-adeżjoni tagħha mal-Unjoni Ewropea.

- 37 Għal dak li jirrigwarda b'mod iktar partikolari l-ħlas tad-dazji doganali, ir-Repubblika tal-Finlandja tikkunsidra li l-ħtieġa li jsir riferiment għall-Artikolu 296 KE fl-importazzjoni ta' apparat militari tiddependi essenzjalment mill-kwistjoni dwar jekk l-Istat Membru inkwistjoni għandux industrija militari ta' ċertu portata, fuq it-tip ta' materjal ta' difiża li ser jiġi importat u fuq il-punt ta' safejn dan l-Istat Membru huwa dipendenti fuq l-importazzjonijiet. Fil-fatt hija responsabbiltà tal-Istat Membru kkonċernat li jipproteġi l-interessi vitali tas-sigurtà tiegħu u li jistabbilixxi liema dispożizzjonijiet tat-Trattat huwa obbligat li jidderoga fuq il-bażi tal-Artikolu 296 KE.
- 38 Ir-Repubblika tal-Finlandja ssostni li l-lista ta' apparat militari li hija teżenta mid-dazji doganali essenzjalment mhix iktar estiża minn dik prevista fl-Artikolu 296(2) KE. Hija żżid li, fuq il-bażi tar-Regolament Nru 150/2003, il-ġbir tad-dazji doganali fuq l-importazzjoni ta' apparat bħal dan ġie wkoll eskluż sa mill-1 ta' Jannar 2003. Sa minn din id-data, l-interessi tar-Repubblika tal-Finlandja għal dak li jirrigwarda l-materjal importat għad-difiża kienu ġew protetti mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament. Madankollu teżisti ħtieġa ekwivalenti għall-prodotti importati qabel. Ir-Repubblika tal-Finlandja ssostni li l-interessi tagħha fil-qasam tal-materjal ta' difiża importat kienu identiċi kemm fix-xahar ta' Diċembru 2002 kif ukoll fix-xahar ta' Jannar 2003.
- 39 Ir-Repubblika tal-Finlandja ssostni li l-fatt li Stat Membru jkun eżenta mid-dazji doganali fuq l-importazzjoni, il-materjal militari, fuq il-bażi tal-Artikolu 296 KE ma jiksirx necessarjament il-prinċipju ta' amministazzjoni finanzjarja tajba li jeħtieġ li ssir distribuzzjoni ġusta tal-piż fiskali bejn l-Istati Membri.
- 40 Ir-Repubblika tal-Finlandja hija wkoll tal-opinjoni li l-Artikolu 307 KE ma japplikax fil-każ preżenti, peress li l-imġieba tagħha kienet konformi mad-dritt Komunitarju, u

b' mod partikolari mal-Artikolu 296 KE. Bħala risposta lill-Kummissjoni, u sussidjarjament, dan l-Istat Membru jsostni madankollu li l-klawżoli tal-kunfidenzjalità kontenuti fil-kuntratti konkluzi qabel l-adeżjoni tiegħu mal-Unjoni Ewropea, iżda parzjalment eżegwiti wara din l-adeżjoni, ma setgħewx jitqiegħdu inkwistjoni jew jiġu diskussi mill-ġdid bir-riskju li jipperikolaw l-eżekuzzjoni stess tal-kuntratti u b'hekk is-sigurtà tagħha.

- 41 Sussidjarjament, ir-Repubblika tal-Finlandja titlob, għal dak li jirrigwarda l-ħlas ta' interessi moratorji eventwali, li dawn ikunu dovuti biss mid-data tal-ghoti tas-sentenza preżenti, fid-dawl tat-tul taż-żmien partikolarment twil tal-proċedura u għar-rifjut tal-Kummissjoni li tibda negozjati fuq ħlas kundizzjonali.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Gustizzja

- 42 Il-Kodiċi Doganali tal-Komunità jipprevedi l-ġbir tad-dazji doganali fuq l-importazzjoni ta' oġġetti għal użu militari, bħal daww inkwistjoni provenjenti minn pajjiżi terzi. L-ebda dispożizzjoni tal-leġiżlazzjoni doganali tal-Komunità ma tipprovdi, għall-perijodu tal-importazzjonijiet ikkontestati, jiġifieri dak mill-1 ta' Jannar 1998 sal-31 ta' Diċembru 2002, għal eżenzjoni speċifika tad-dazji doganali fuq l-importazzjoni ta' dawn it-tip ta' oġġetti. Konsegwentement, għal dan il-perijodu lanqas ma teżisti eżenzjoni speċifika għall-obbligu li jithallsu lill-awtoritajiet kompetenti d-dazji dovuti, flimkien, f'ċerti każijiet, mal-interessi moratorji.
- 43 Barra minn hekk, jista' jiġi dedott, mill-adozzjoni tar-Regolament Nru 150/2003 li jipprovdi għas-sospensjoni tad-dazji doganali fuq ċerti armamenti u apparat militari

mill-1 ta' Jannar 2003, li l-leġiżlatur Komunitarju telaq mill-ipotezi li kien jeżisti obbligu ta' ħlas tal-imsemmija dazji qabel din id-data.

- 44 Ir-Repubblika tal-Finlandja fl-ebda mument ma nnegat l-eżistenza tal-importazzjonijiet ikkontestati fil-perijodu kkunsidrat. Hija llimitat ruħha li tikkontesta d-dritt tal-Komunità fuq ir-riżorsi proprji inkwistjoni billi argumentat li, taħt l-Artikolu 296 KE, l-obbligu tal-ħlas tad-dazji doganali fuq il-materjal ta' armamenti importat minn Stati terzi jippreġudika b'mod gravi l-interessi vitali tas-sigurtà tagħha.
- 45 Skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, għalkemm huma l-Istati Membri li għandhom jistabbilixxu l-miżuri neċessarji sabiex jiżguraw is-sigurtà interna u esterna tagħhom, dan ma jfissirx madankollu li tali miżuri jaqgħu kompletament barra l-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt Komunitarju (ara s-sentenzi tas-26 ta' Ottubru 1999, *Sirdar*, C-273/97, Ġabra p. I-7403, punt 15, u tal-11 ta' Jannar 2000, *Kreil*, C-285/98, Ġabra p. I-69, punt 15). Fil-fatt, hekk kif il-Qorti tal-Ġustizzja diġà kkonstatat, it-Trattat jipprovdi derogi speċifiċi applikabbli f'każ ta' sitwazzjonijiet li jistgħu jimminaw is-sigurtà pubblika biss fl-Artikoli 30 KE, 39 KE, 46 KE, 58 KE, 64 KE, 296 KE u 297 KE, li jirrigwardaw sitwazzjonijiet eċċezzjonali li huma ddefiniti sew. Minn dan ma jistax jiġi dedott li teżisti riżerva ġenerali, inerenti fit-Trattat, li teskludi kull miżura meħuda għal raġunijiet ta' sigurtà pubblika mill-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt Komunitarju. Ir-rikonoxximent tal-eżistenza ta' riżerva bħal din, barra mill-kundizzjonijiet speċifiċi tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat, jista' jippreġudika n-natura vinkolanti u l-applikazzjoni uniformi tad-dritt Komunitarju. (ara s-sentenza tal-11 ta' Marzu 2003, *Dory*, C-186/01, Ġabra p. I-2479, punt 31 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 46 Barra minn hekk, id-deroġi previsti fl-Artikoli 296 KE u 297 KE għandhom, hekk kif jirriżulta minn ġurisprudenza stabbilita għad-deroġi mil-libertajiet fundamentali (ara,

b'mod partikolari, is-sentenzi tal-31 ta' Jannar 2006, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-503/03, Ġabra p. I-1097, punt 45, tat-18 ta' Lulju 2007, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, C-490/04, Ġabra p. I-6095, punt 86 u tal-11 ta' Settembru 2008, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, C-141/07, Ġabra p. I-6935, punt 50) jiġu interpretati b'mod strett.

- 47 B'mod iktar partikolari, għal dak li jirrigwarda l-Artikolu 296 KE, għandu jingħad li, għalkemm dan l-artikolu jirreferi għal miżuri li Stat Membru jista' jqis neċessarji għall-protezzjoni tal-interessi vitali tas-sigurtà tiegħu jew tal-informazzjoni li t-tixrid tagħha jqisu bħala kuntrarju għal dawn l-interessi, huwa xorta waħda ma jistax jiġi interpretat b'mod li jikkonferixxi s-setgħa lill-Istati Membri sabiex jidderogaw mid-dispożizzjonijiet tat-Trattat billi semplicement jinvokaw l-imsemmija interessi.
- 48 Barra minn hekk, fil-qasam tat-taxxa fuq il-valur miżjud, il-Qorti tal-Ġustizzja, fis-sentenza tas-16 ta' Settembru 1999, Il-Kummissjoni vs Spanja (C-414/97, Ġabra p. I-5585), ikkonstatat in-nuqqas inkwistjoni peress li r-Renju ta' Spanja ma kienx wera li l-eżenzjoni mill-imsemmija taxxa fuq l-importazzjonijiet u x-xiri ta' armamenti, ta' munizzjoni u ta' materjal għal użu esklużivament militari, eżenzjoni prevista mil-liġi Spanjola, kienet iġġustifikata, taht l-Artikolu 296(1)(b) KE, min-neċessità li jiġu protetti l-interessi vitali tas-sigurtà ta' dan l-Istat Membru.
- 49 Konsegwentement, l-Istat Membru li jinvoka l-benefiċċju tal-Artikolu 296 KE tal-Artikolu 296 KE li għandu jagħti prova tal-hteġa li juża d-deroga stabbilita f'dan l-artikolu bil-għan li jipproteġi l-interessi vitali tas-sigurtà tiegħu.
- 50 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ma jistax jiġi aċċettat li Stat Membru jeċċepixxi ż-żieda fl-ispiza tal-materjal militari minhabba l-applikazzjoni tad-dazji doganali fuq l-importazzjonijiet ta' tali materjal provenjenti minn Stati terzi sabiex jipprova jevita, b'detriment għall-Istati Membri l-oħra li, min-naħa tagħhom, jiġbru u

jħallsu d-dazji doganali konnessi ma' tali importazzjonijiet, l-obbligi li timponi fuqu s-solidarjetà finanzjarja fir rigward tal-baġit Komunitarju.

- 51 Għal dak li jirrigwarda l-argument li l-proċeduri doganali tal-Komunità ma humiex ta' natura li jiżguraw is-sigurtà tar-Repubblika tal-Finlandja, fir-rigward tal-eżiġenzi tal-kunfidenzjalità kontenuti fil-ftehim konkluz mal-Istati esportaturi, għandu jingħad, hekk kif għustament osservat il-Kummissjoni, li l-applikazzjoni tas-sistema doganali tal-Komunità tinvolvi l-intervent ta' aġenti, Komunitarji u nazzjonali, li huma marbuta, jekk ikun il-każ, mill-obbligu ta' kunfidenzjalità, f'każ ta' trattament ta' informazzjoni sensittiva, ta' natura li jiġu protetti l-interessi vitali tas-sigurtà tal-Istati Membri.
- 52 Barra minn hekk, id-dikjarazzjonijiet li l-Istati Membri għandhom jikkompletaw u jibgħatu lill-Kummissjoni b'mod regolari ma jimplikawx ksib ta' livell ta' preċiżjoni ta' tip li jippreġudika l-interessi tal-imsemmija Stati kemm fil-qasam tas-sigurtà kif ukoll f'dak tal-kunfidenzjalità.
- 53 F'dawn iċ-ċirkustanzi, u b'mod konformi mal-Artikolu 10 KE dwar l-obbligu tal-Istati Membri li jiffaċilitaw it-twettiq tal-missjoni tal-Kummissjoni li tikkonsisti f'li tiżgura l-osservanza tat-Trattat, dawn huma marbuta jqiegħdu għad-dispożizzjoni ta' din l-istituzzjoni d-dokumenti neċessarji għall-verifika tar-regolarità tat-trasferiment tar-riżorsi proprji tal-Komunità. Madankollu, hekk kif sostna l-Avukat Ġenerali fil-punt 168 tal-konkluzjonijiet tiegħu, obbligu bħal dan ma jostakolax l-Istati Membri, każ b'każ u eċċezzjonalment, fuq il-baži tal-Artikolu 296 KE, milli jkunu jistgħu jillimitaw l-informazzjoni mibgħuta lil ċerti elementi ta' dokument jew jirrifjutawha kompletament.

- 54 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-Repubblika tal-Finlandja ma urietx li l-kundizzjonijiet neċessarji għall-applikazzjoni tal-Artikolu 296 KE huma sodisfatti.
- 55 Fir-rigward tat-talba tar-Repubblika tal-Finlandja intiża għal limitazzjoni tal-effetti tas-sentenza preżenti fil-perijodu wara d-data tal-għoti ta' din is-sentenza, għandu jingħad li, għal dak li jirrigwarda l-obbligu tal-ħlas tal-interessi moratorji, din it-talba hija motivata mit-tul taż-żmien partikolarment twil tal-proċedura u mir-rifjut tal-Kummissjoni li tibda negozjati fuq ħlas kundizzjonali.
- 56 F'dan ir-rigward, għandu jifhem li huwa biss f'każ eċċezzjonali li l-Qorti tal-Ġustizzja tista' b'applikazzjoni tal-prinċipju ġenerali taċ-ċertezza legali inerenti għall-ordni ġuridiku Komunitarju, tiġi mwassla tillimita l-possibbiltà għal dawk kollha kkonċernati li jinvolwaw dispożizzjoni li hija interpretat bil-għan li jiġu kkontestati r-relazzjonijiet ġuridici stabbiliti *bona fide* (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-23 ta' Mejju 2000, Buchner *et*, C-104/98, Ġabra p. I-3625, punt 39).
- 57 Fil-fatt, il-Qorti tal-Ġustizzja rrikorriet għal din is-soluzzjoni biss f'ċirkustanzi preċiżi ħafna, meta kien jeżisti riskju ta' riperkussjonijiet ekonomiċi gravi minhabba, b'mod partikolari, in-numru għoli tar-relazzjonijiet ġuridici kkontitwiti *bona fide* fuq il-bażi tal-leġiżlazzjoni kkunsidrata li hija validament fis-seħh, u meta kien jidher li l-individwi u l-awtoritajiet nazzjonali kienu ġew imhegġa sabiex jaġixxu b'mod li ma kienx konformi mal-leġiżlazzjoni Komunitarja minhabba incertezza ogġettiva u sinjifikattiva fir-rigward tal-portata tad-dispożizzjonijiet Komunitarji, incertezza li għaliha kkontribwixxa eventwalment wkoll l-aġir ta' Stati Membri oħra jew tal-Kummissjoni (sentenza tat-12 ta' Settembru 2000, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju Unit, C-359/97, Ġabra p. I-6355, punt 91).
- 58 Anki jekk is-sentenzi mogħtija skont l-Artikolu 226 KE jkollhom l-istess effetti bħal dawk mogħtija skont l-Artikolu 234 KE u li, b'hekk, il-kunsiderazzjonijiet taċ-ċertezza legali jistgħu jrendu neċessarji, b'mod eċċezzjonali, il-limitazzjoni tal-effetti tagħhom

fiż-żmien (ara s-sentenzi tas-7 ta' Ġunju 2007, Il-Kummissjoni vs Il-Greċja, C-178/05, Ġabra p. I-4185, punt 67; tat-12 ta' Frar 2009, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-475/07, punt 61, u tas-26 ta' Marzu 2009, Il-Kummissjoni vs Il-Greċja, C-559/07, punt 78), huwa suffiċjenti li jiġi kkonstatat li r-Repubblika tal-Finlandja ma pprovatx, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha jew fis-seduta, turi l-eżistenza ta' riskju ta' riperkussjonijiet ekonomiċi gravi.

59 It-talba tar-Repubblika tal-Finlandja għal-limitazzjoni tal-effetti fiż-żmien tas-sentenza preżenti għandha konsegwentement tiġi miċhuda.

60 Minn dak li ntqal iktar 'il fuq jirrizulta li, ir-Repubblika tal-Finlandja naqset mill-obbligi tagħha taht l-Artikolu 26 KE, l-Artikolu 20 tal-Kodiċi Doganali tal-Komunità u, konsegwentement, it-tariffa doganali komuni billi eżentat l-importazzjoni tal-apparat militari mid-dazji doganali mill-1998 sal-2002 u naqset ukoll mill-obbligi tagħha taht l-Artikolu 2 u l-Artikoli 9 sa 11 tar-Regolament Nru 1552/89 kif ukoll taht l-istess artikoli tar-Regolament Nru 1150/2000 billi rrifjutat li tikkalkola, tiddikjara u tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni r-rizorsi proprji konnessi magħhom kif ukoll meta rrifjutat li tħallas l-interessi moratorji dovuti minhabba n-nuqqas ta' tqegħid għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni tal-imsemmija rizorsi proprji.

Fuq l-ispejjeż

61 Skont l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura, il-parti li ttitlef il-kawża għandha tbatlha l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba. Peress li r-Repubblika tal-Finlandja tilfet, hemm lok li tiġi ordnata tbatlha l-ispejjeż kif mitlub mill-Kummissjoni.

62 Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 69(4), ir-Renju tad-Danimarka, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, ir-Repubblika Ellenika, ir-Repubblika Taljana, ir-Repubblika Portugiża u r-Renju tal-Isvezja, li intervjenew fil-kawża, għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja, (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) Ir-Repubblika tal-Finlandja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taht l-Artikoli 26 KE, l-Artikolu 20 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92, tat-12 ta' Ottubru 1992, li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità u, konsegwentement, it-tariffa doganali komuni billi eżentat mill-1998 sal-2002 l-importazzjoni ta' apparat militari mid-dazji doganali u naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taht l-Artikolu 2 u l-Artikoli 9 sa 11 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom) Nru 1552/1989, tad-29 ta' Mejju 1989, li jimplementa d-Deċizzjoni (Euratom) 88/376/KEE, dwar is-sistema ta' riżorsi tal-Komunitajiet innifishom, kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 1355/96, tat-8 ta' Lulju 1996, kif ukoll mill-istess artikoli tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1150/2000, tat-22 ta' Mejju 2000, li jimplementa d-Deċizzjoni 94/728/KE, Euratom dwar is-sistema tar-riżorsi tagħhom tal-Komunitajiet billi rrifjutat li tikkalkola, tiddikjara u tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni Ewropea r-riżorsi proprji konnessi magħhom kif ukoll meta rrifjutat li thallas l-interessi moratorji dovuti minhabba n-nuqqas ta' tqegħid għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni tal-Komunità Ewropea tal-imsemmija riżorsi proprji.

- 2) **Ir-Repubblika tal-Finlandja għandha tbat i-ispejjeż.**

- 3) **Ir-Renju tad-Danimarka, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, ir-Repubblika Ellenika, ir-Repubblika Taljana, ir-Repubblika Portugiża u r-Renju tal-Isvezja għandhom ibatu i-ispejjeż tagħhom.**

Firem